

BESTUURLIJKE VISIE OP INCLUSIEF ONDERWIJS

onderwijsgroep

Buitengewoon

Documentclassificatie

Voor dit document hanteren wij classificatie: **Openbaar**

Classificatie	Toelichting
Geheim	Strikte toegangscontrole. Opslag op beveiligde servers met encryptie. Distributie alleen via beveiligde kanalen.
Vertrouwelijk	Dit document mag enkel intern worden gebruikt en gedeeld met medewerkers van Onderwijsgroep Buitengewoon.
Openbaar	Geen restricties op toegang of distributie. Mag vrijelijk gedeeld worden binnen en buiten Onderwijsgroep Buitengewoon.

Bestuurder: Peter Schutte
Vastgesteld op: 1 juni 2026

Inleiding

Onderwijsgroep Buitengewoon staat de komende jaren voor een verschuiving van Passend onderwijs naar Inclusief onderwijs. Deze beweging voltrekt zich op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Als organisatie willen wij ons hier constructief en verantwoord toe verhouden: maatschappelijk relevant, onderwijskundig gelegitimeerd en zonder dat de belangen van leerlingen, medewerkers en de onderwijskwaliteit uit het oog worden verloren.

Leidende uitgangspunten

Onze visie op Inclusief onderwijs rust op twee belangrijke uitgangspunten:

- Alle kinderen zijn welkom op onze scholen.
- We hanteren een paradigma dat uitgaat van: 'de norm is dat kinderen verschillen', in plaats van 'kinderen verschillen ten opzichte van de norm'.

Relatie met het document 'Wat verstaan we onder goed onderwijs?'

Deze visie sluit nauw aan op het document "*Wat verstaan we onder goed onderwijs? – Herziene versie maart 2026*". Dat document beschrijft de bestuurlijke visie op onderwijskwaliteit en vormt een inhoudelijke basis voor de verdere uitwerking van Inclusief onderwijs.

Onze visie op Inclusief onderwijs

Wij hanteren drie perspectieven op Inclusief onderwijs:

1. Deelnameperspectief

Inclusief onderwijs begint met de mogelijkheid voor kinderen om überhaupt deel te nemen aan onderwijs of aan een systeem waarin onderwijs is verankerd. Dit geldt met name voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen (bijvoorbeeld leerlingen binnen leerroute 1 en 2).

2. Gespecialiseerd-naar-inclusief perspectief

Voor leerlingen die gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben om later zo inclusief mogelijk te kunnen deelnemen aan de maatschappij, biedt gespecialiseerd onderwijs een voorbereidend traject. Hierbij staat toekomstig burgerschap centraal, met aandacht voor zelfstandigheid, welbevinden en welzijn.

3. Regulier-waar-mogelijk perspectief

Waar mogelijk streven we naar regulier onderwijs, thuisnabij en in samenwerking met reguliere scholen. Dit perspectief richt zich vooral op leerlingen die toewerken naar een startkwalificatie of diplomering. Gespecialiseerd onderwijs fungeert hierbij als tijdelijke voorziening of hulpstructuur, zowel binnen als buiten reguliere contexten, waarbij intensieve samenwerking met het reguliere funderend onderwijs en eventuele netwerkpartners uit zorg, samenwerkingsverbanden en gemeenten vanzelfsprekend is.

De relatie tussen onderwijskwaliteit en inclusief onderwijs

“Inclusief onderwijs is in de basis kwalitatief goed onderwijs met oog voor differentiatie”.

Goed onderwijs vormt de fundering onder inclusief onderwijs, omdat het een pedagogisch en didactisch klimaat creëert waarin alle leerlingen kunnen deelnemen, leren en zich ontwikkelen. De kwaliteitscriteria die Onderwijsgroep Buitengewoon hanteert — zoals een veilig leerklimaat, hoge verwachtingen, doelgericht werken, vakmanschap van professionals en systematische kwaliteitszorg — maken het mogelijk om diversiteit niet als uitzondering, maar als uitgangspunt te benaderen.

Goed kwalitatief onderwijs binnen onze scholen is gebaseerd op:

1. Een stevige basis voor alle leerlingen

Sterk pedagogisch handelen, een veilige schoolcultuur en duidelijke structuur zorgen ervoor dat elke leerling kan starten vanuit een stabiele basis. Inclusief onderwijs bouwt hierop voort door verschillen tussen leerlingen niet weg te organiseren, maar binnen die basis te faciliteren.

2. Professioneel vakmanschap dat diversiteit draagt

Wanneer leraren beschikken over didactische en pedagogische expertise, zijn zij beter in staat onderwijs af te stemmen op uiteenlopende behoeften. Dit is de kern van inclusief onderwijs: de leraar kan variëren, differentiëren en aansluiten, omdat de basis van goed onderwijs stevig staat.

3. Doelgericht, planmatig en opbrengstgericht werken

Goed onderwijs gaat uit van duidelijke leerdoelen, systematische monitoring en reflectie op resultaten. Inclusief onderwijs gebruikt dezelfde systematiek om verantwoorde keuzes te maken in ondersteuning, aanpassingen en samenwerking met experts.

4. Een cultuur van samenwerking

In goed onderwijs werken professionals samen binnen en buiten de school. Inclusief onderwijs versterkt deze cultuur door structurele samenwerking met ouders, reguliere scholen, jeugdhulp en andere partners, gericht op een doorlopende ontwikkelijn.

5. Continue kwaliteitszorg (PDCA)

Een sterke kwaliteitscyclus vormt de motor achter ontwikkeling. Voor inclusief onderwijs is dit cruciaal: door cyclisch te evalueren kunnen scholen zien wat werkt voor welke leerlingen, en waar aanpassingen in onderwijs, ondersteuning of omgeving nodig zijn.

Samengevat

Goed onderwijs is de voorwaarde voor inclusief onderwijs. Zonder kwalitatief sterke basis — in lesgeven, schoolcultuur, professionaliteit en kwaliteitszorg — kan inclusief onderwijs niet duurzaam, verantwoord en doelgericht vorm krijgen. Inclusief onderwijs bouwt door op deze basis, verbreedt haar en maakt haar expliciet gericht op deelname, gelijkwaardige kansen en passende ondersteuning voor álle leerlingen. Differentiatie op alle ontwikkeldomeinen en aandacht voor elke leerling zijn daarbij het sleutelwoorden.

Slotbeschouwing

In de uitvoering zal altijd maatwerk mogelijk moeten zijn in het belang van kinderen en het bijbehorende systeem. Echter de afweging zal ook een realistisch karakter hebben in termen van beschikbare middelen, expertise en menskracht. Tegen deze achtergrond blijven onderwijskwaliteit en inclusief onderwijs onlosmakelijk aan elkaar verbonden.